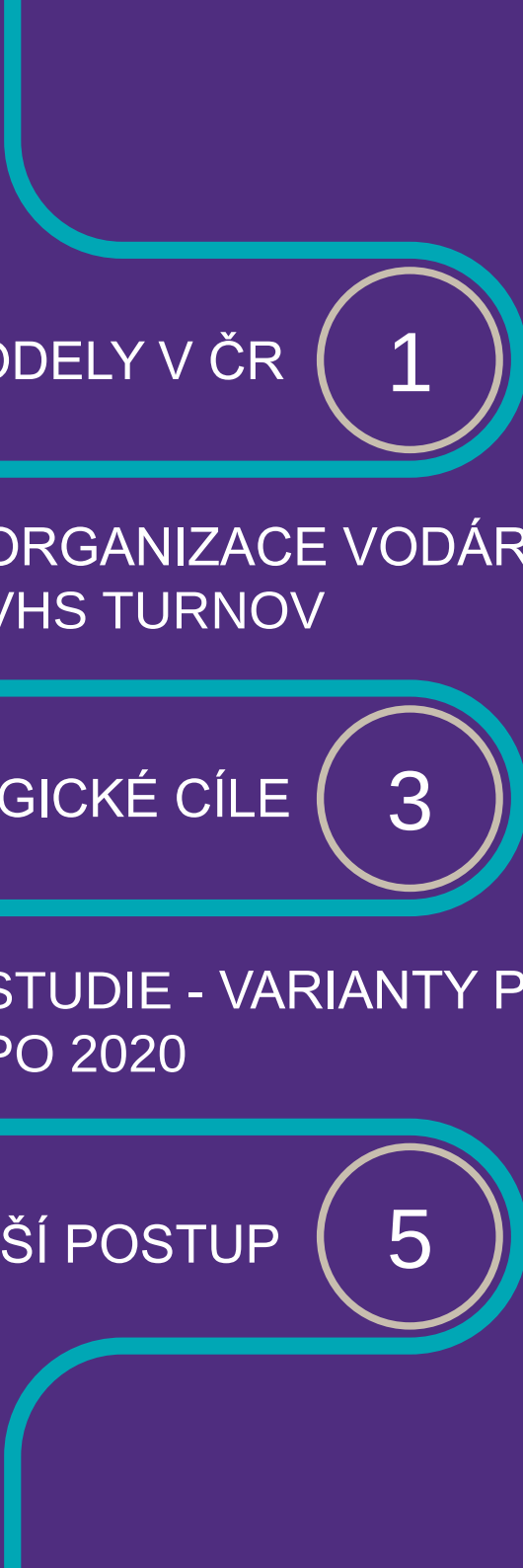


Studie variant

Studie zajištění správy a provozování infrastruktury
vodovodů a kanalizací v majetku VHS Turnov od roku
2021

Pracovní jednání Sdružení

25. dubna 2018



PROVOZNÍ MODELY V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

PROVOZNÍ MODEL V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

5 základních provozních modelů v ČR

Oddílný model provozování

Vlastnický model provozování

Smíšený model provozování

Model „Servisní provozní smlouva“

Model „Obec provozuje sama“

Oddílný model provozování

Základní charakteristika:

1. Mezi vlastníkem a provozovatelem je **uzavřena smlouva** o provozování VaK.
2. **Provozovatel užívá a provozuje VaK** a poskytuje služby s tím spojené.
3. Provozovatel **přebírá některá provozní rizika za vlastníka** (např.: výběr vodného a stočného od konečných odběratelů, zajištění legislativních požadavků na kvalitu pitné či odpadní vody, vedení majetkové a provozní evidence).
4. **Provozovatel hradí** vlastníku **nájemné** za užívání infrastruktury.
5. **Vlastník** je zodpovědný a **rozvoj a obnovu VaK**.
6. **Provozovatel** je odpovědný za **havarijní opravy a údržbu VaK**.

Oddílný model provozování

Výhody

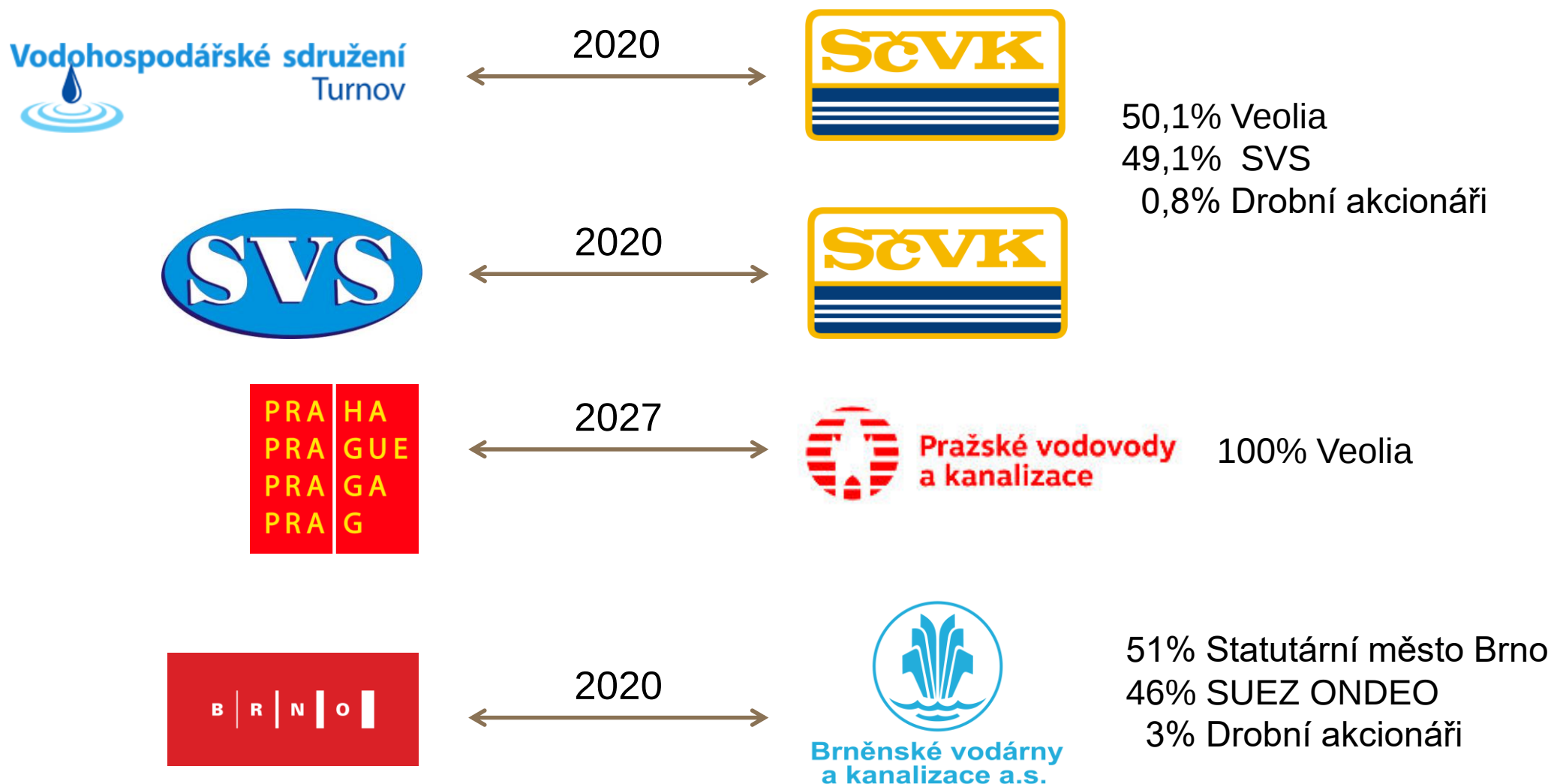
- Přenos provozních rizik
- Možnost nastavení kvality poskytovaných služeb (Provozní smlouva)
- Pravidelné platby nájemného
- Existence soutěžního prostředí
- Vlastník primárně řeší investice a obnovu, provoz kontroluje

Nevýhody

- Povinnost postupovat Zákona o zadávání veřejných zakázek
- Striktní požadavky na smlouvu v případě čerpání dotací z OPŽP
- Problémy při změně provozovatele (UTP, provozní data, odběratelské smlouvy,....)
- Nutno ekonomicky zdůvodnit délku koncese delší než 5 let

Oddílný model provozování

Příklady:



Vlastnický model provozování

Základní charakteristika:

1. Jde o **specifický typ Oddílného modelu**.
2. **Společnost (Provozovatel)** zajišťující provozování, **byla zřízena a je 100 % vlastněna** veřejným vlastníkem či vlastníky provozované infrastruktury.
3. Provozovatel **provozuje na základě smlouvy** nebo jiného pověření.
4. Často jde o účelově založené **obchodní společnosti** či **Technické služby města**.
5. **Převod provozních rizik, pronájem VH majetku a platba nájemného** je obdobná jako u „Oddílného modelu“ provozování.

Vlastnický model provozování

Výhody

- Možnost přímého zadání na základě tzv. „In-house“ výjimky
- Možnost nastavení dividendové politiky veřejným akcionářem
- Méně striktní dotační požadavky OPŽP
- Možnost využití institutu „věcného plnění nájemného“

Nevýhody

- Nižší tlak na efektivitu poskytovaných služeb = neexistence soutěžního prostředí
- Často politicky dosazený „neodborný“ management
- Provozovatel je dle ZVZ tzv. „Veřejným zadavatelem“
- Vysoké pořizovací náklady do provozního majetku (u nových společností)

Vlastnický model provozování

Příklady:



100% Svaz VKMO s.r.o.

2016 Plzeň



Od 1.1. 2016
100% Statutární město Plzeň



**město
Strakonice**



**TECHNICKÉ SLUŽBY
STRAKONICE s.r.o.**

100% město Strakonice



100% SVS (od 2021)

Smíšený model provozování

Základní charakteristika:

1. Obchodní **společnost vlastní infrastrukturní majetek** a současně **disponuje provozními kapacitami**; je tedy vlastníkem i Provozovatelem.
2. **Provozovatel** (Společnost) je odpovědný **za rozvoj a obnovu + opravy a údržbu**.
3. **Vlastníci VaK = akcionáři společnosti** dohlíží na kvalitu služby a efektivitu Provozovatele **v rámci svých akcionářských práv**.

Smíšený model provozování

Výhody

- Využití regionálního efektivního řešení pro města a obce (např. v případě společného zdroje vody či ČOV).
- Možnost jednotné „solidární“ ceny pro všechny akcionáře
- Možnost vstupu soukromého kapitálu (odkup části akcí)

Nevýhody

- Nutnost koordinovaného postupu více obcí při založení či nevýhodných stanov pro nové členy
- Časté výměny managementu společnosti při změně politické reprezentace
- Generování zdrojů na obnovu z odpisů (často nedostatečné zdroje)
- Vysoké pořizovací náklady do provozního majetku u nové společnosti

Smíšený model provozování

Příklady:



Statutární město Mladá Boleslav	36,93 %
Město Benátky nad Jizerou	8,26 %
Město Mnichovo Hradiště	8,23 %
Město Bakov nad Jizerou	8,12 %
Město Bělá pod Bezdězem	6,46 %
Město Kosmonosy	5,02 %



Gelsenwasser AG Gelsenkirchen	28,75 %
Město Cheb	15,71 %
Město Mariánské Lázně	15,09 %
Město Aš	10,41 %
Město Františkovy Lázně	10,35 %
Město Lázně Kynžvart	3,77 %
Ostatní akcionáři	15,92 %



ENERGIE AG BOHEMIA, s. r. o.	59,17 %
Město Beroun	10,48 %
Město Hořovice	10,19 %
Město Králův Dvůr	3,28 %
Město Zdice	2,26 %
Město Žebrák	0,58 %

Model „Servisní provozní smlouva“

Základní charakteristika:

1. Je **specifickým případem** „oddílného modelu provozování“
2. Základním principem (a odlišností od „oddílného modelu“) je především to, že **vlastník infrastruktury uzavírá** svým jménem **smlouvy s odběrateli a vybírá vodné a stočné**.
3. **Vlastník hradí** platbu provozovateli jako **odměnu za provozování**.
4. Mezi vlastníkem a provozovatelem je **uzavřena servisní smlouva** o zajištění služeb související s provozováním VaK.
5. **Vlastník** je zodpovědný a **rozvoj a obnovu VaK**.

Model „Servisní provozní smlouva“

Výhody

- Přenesení provozních rizik (kromě výběru VaS) na provozovatele
- Použití u zajištění provozování funkčních celků (pouze ČOV, pouze ÚV nebo přivaděč)
- Nastavení fixní částky na službu (měsíční paušál)
- Flexibilita rozsahu poskytovaných služeb externími dodavateli

Nevýhody

- Nutnost postupu dle Zákona o veřejných zakázkách
- Administrativní zátěž související s cenotvorbou a výběrem VaS
- Neexistence vzorových smluvních dokumentů
- Striktní dotační požadavky OPŽP na servisní smlouvu
- Málo zkušeností s tímto modelem

Model „Obec provozuje sama“

Základní charakteristika:

1. Obec si svou VH infrastrukturu **provozuje sama, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.**
2. Odpovědnost za provozování a také **výběr vodného a stočného zůstává** na příslušné obci.
3. Některé **činnosti nebo odborný dozor** na základě smlouvy mohou **zajistit externí dodavatelé.**
4. Obec je zodpovědná za rozvoj a obnovu majetku.

Model „Obec provozuje sama“

Výhody

- Žádné specifické dotační podmínky OPŽP na tento model.
- U provozování VH majetku menších obcí bez technologických celků (ČOV, ÚV)
- Často nízká cena z důvodů negenerování žádných zdrojů na obnovu

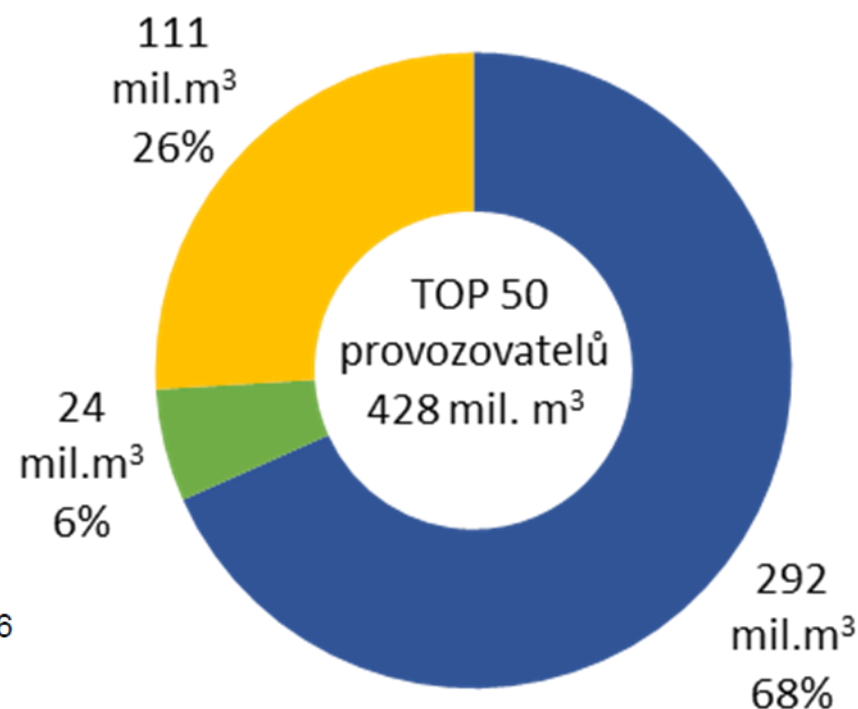
Nevýhody

- Nízká kvalita služeb (např. odstranění havárií, GIS podkladů, zákaznických informačních systémů,....)
- Časté nedodržování zákonných povinností dle ZoVaK
- Vysoká administrativní zátěž
- Chybějící odborný personál na obci
- Netvoření dostatečných zdrojů na obnovu

Přehled provozních modelů v ČR

1. V roce 2016 bylo v ČR evidováno **6 600 vlastníků** a **2 800 provozovatelů** VaK.
2. Padesáti největších provozovatelů **ovládá téměř 89 %** českého trhu s pitnou vodou
3. Ostatní (2750) provozovatelé představují **11% trhu**

■ Oddílný model ■ Vlastnický model
■ Smíšený model

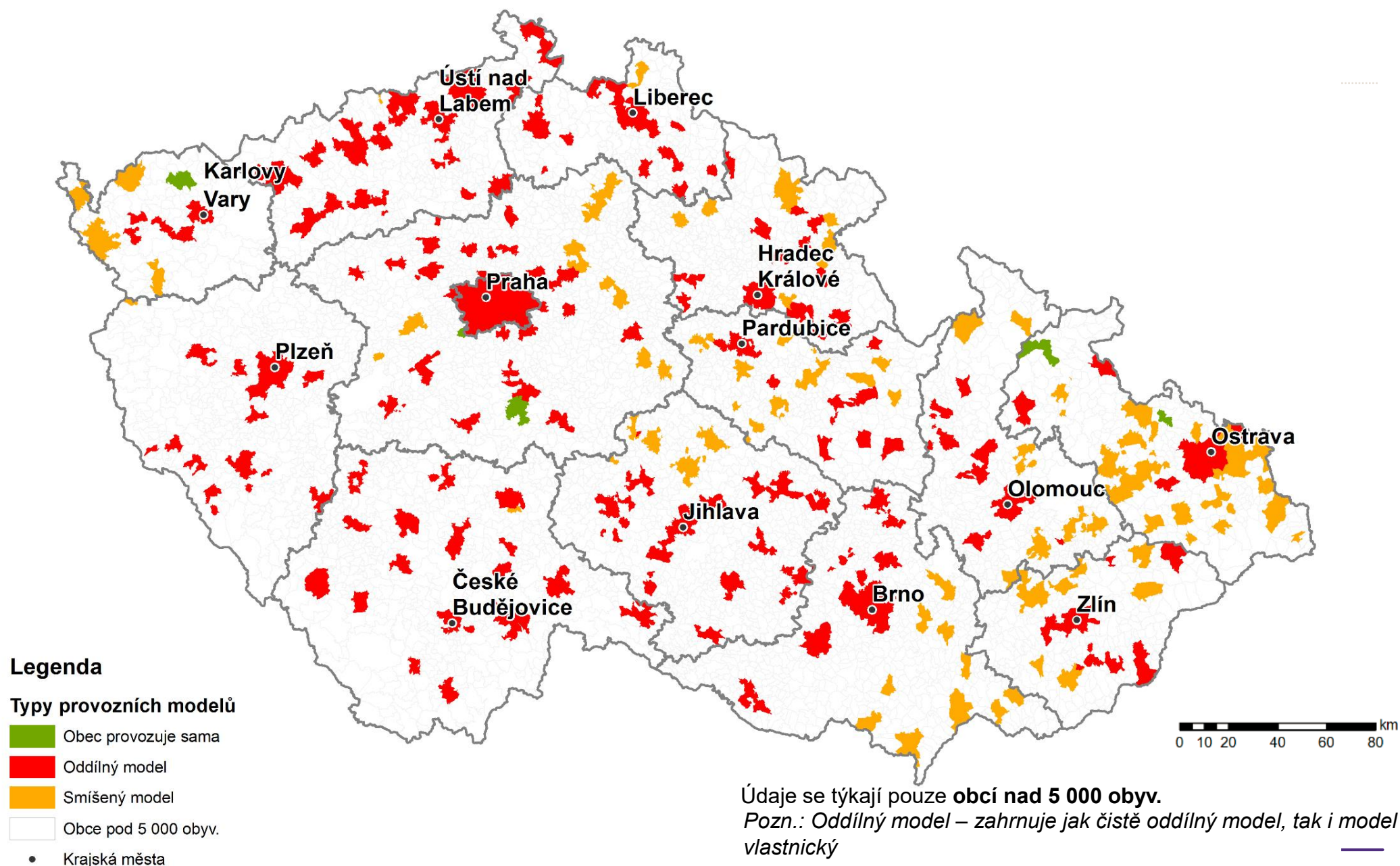


Tabulka č. 1 Vývoj počtu vlastníků a provozovatelů VaK v ČR v letech 2007 až 2016

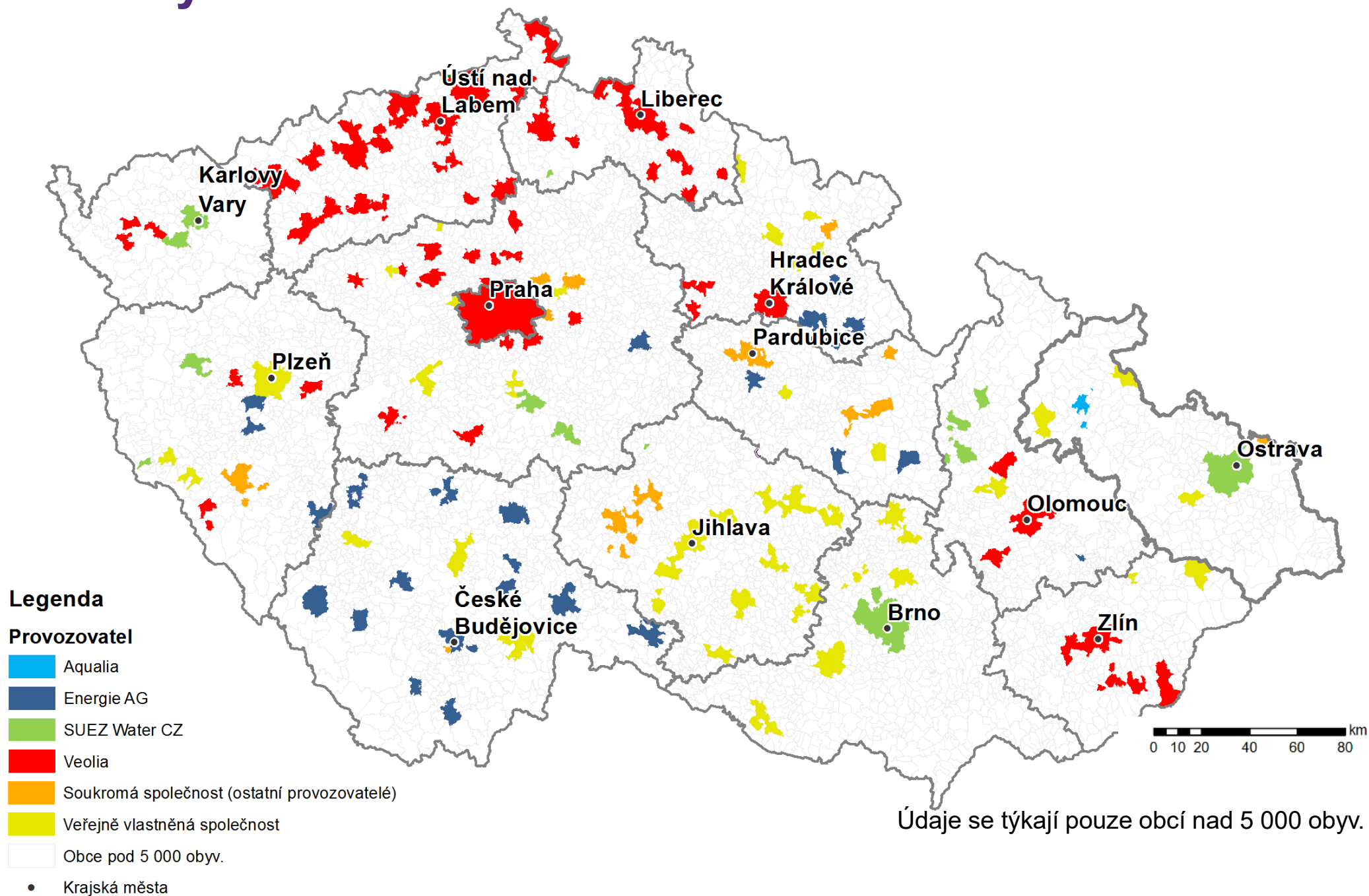
(Pramen: Ročenky VODOVODY KANALIZACE ČR, Ekonomika Ceny Informace)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastníci	4453	4554	4828	5139	5521	5728	5953	6270	6433	6668
Provozovatelé	2071	2079	2130	2222	2334	2389	2468	2571	2745	2853

Komparace provozních modelů v ČR (v obcích nad 5 000 obyv.)



Oddílný model v ČR – hlavní hráči na trhu



PROVOZNÍ MODELY V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

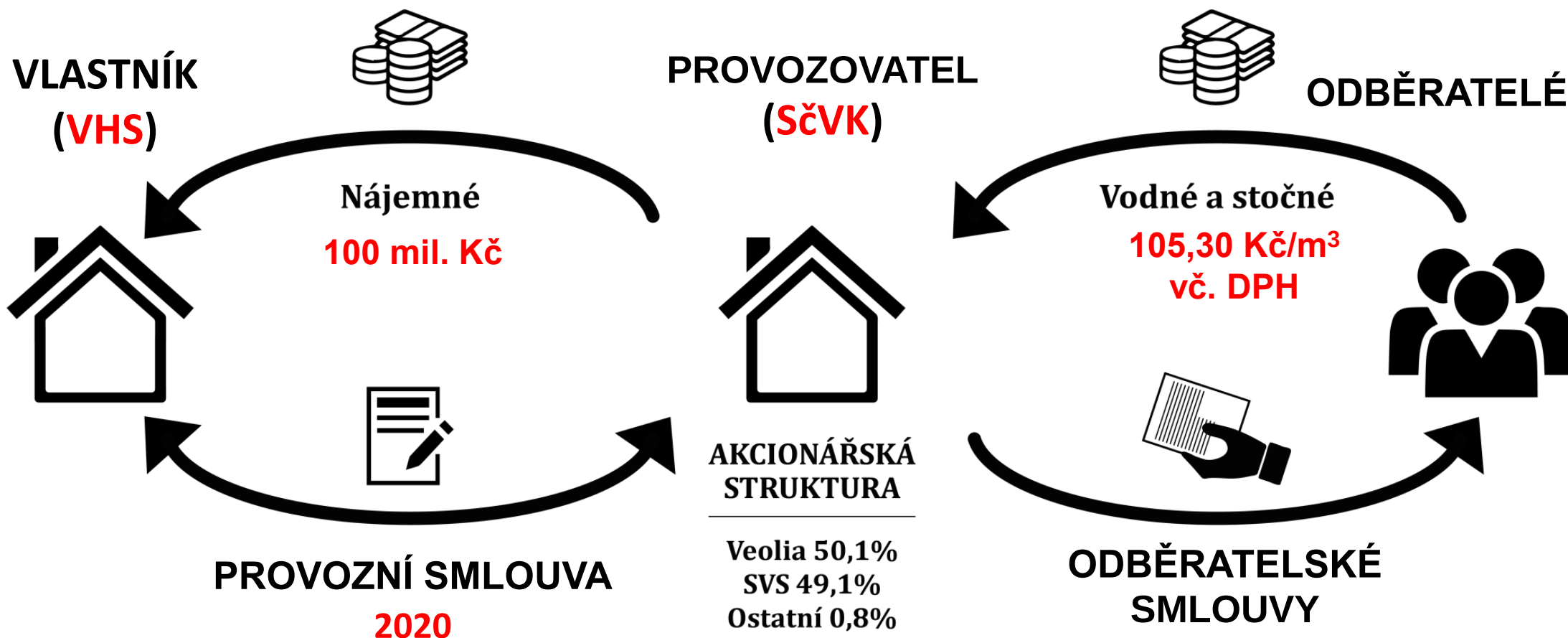
STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

VHS Turnov - současný model provozování

Oddílný model provozování



PROVOZNÍ MODELY V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

STRATEGICKÉ CÍLE - pohled konzultanta na VHS podle zásad vodárenství

1. Optimální majetkoprávní uspořádání VHS Turnov
2. Jednotnost a solidarita (území, správa, cena)
3. Zajištění dostatečných prostředků na obnovu svého majetku
4. Udržení sociálně přijatelné ceny
5. Zajištění provozování v souladu s obecně závaznými právními předpisy
6. Zajištění vysokých standardů pro kvalitu a služby
7. Umožnění čerpání dotací (OPŽP, MZe,...)
8. Zajištění efektivního provozování VaK po roce 2020

PROVOZNÍ MODELY V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

Účel a cíle STUDIE

1. Provozní smlouva mezi VHS a SČVK končí 31.12.2020
2. S dostatečným předstihem a s ohledem na strategické cíle VHS zajistit nejefektivnější způsob provozování po roce 2020

CÍLE STUDIE

1. Definovat možné VARIANTY provozování po 2020

2. Posoudit Varianty se strategickými cíli VHS

3. Posoudit proveditelnost Variant (právní, provozně- technickou, časovou)

4. Identifikovat neproveditelné Varianty

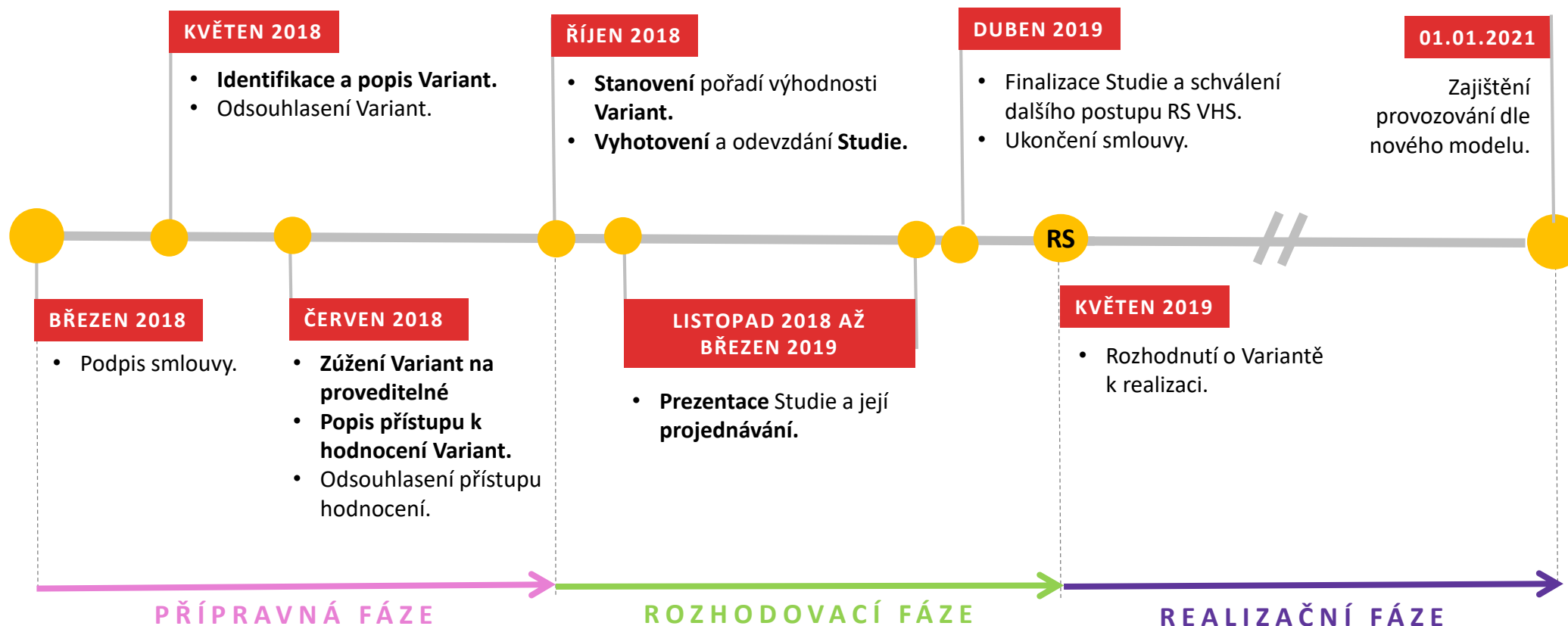
5. Rozpracování proveditelných Variant do vzájemně porovnatelné podoby

6. Hodnocení Variant dle schválených metodik



Stanovení pořadí výhodnosti proveditelných Variant

Harmonogram Studie



IDENTIFIKOVANÉ VARIANTY

Varianta A: Nulové varianty

A1: Žádné aktivní kroky do 31. 12. 2020

A2: Majetkové rozdělení VHST

A3: Přechodné řešení provozování

Varianta B: Oddílný model

B1: Zadávací řízení (Koncese)

B2: Horizontální spolupráce (SVS)

Varianta C: Vlastnický model (In-house)

C1: Získání závodu SČVK Turnov (100%)

C2: Vstup VHS do SVS

C3: Zelená louka

Varianta D: Smíšený model

D1: Získání závodu SČVK Turnov a začlenění do VHS

D2: Zelená louka (Provozní divize VHS)

Varianta E: Servisní smlouva

E1: Zadávací řízení (Zakázka)

E2: Zadání přidružené osobě

3 nulové varianty + **9** základních Variant

Varianta A: Nulové varianty

A1: Žádné aktivní kroky do 31. 12. 2020

Naprostá nečinnost VHS s ohledem zajištění provozování své VHI po 01.01.2021. Posouzení: Trestně-právní odpovědnosti, Aplikace institutu „povinnosti veřejné služby“, Rizika dopadů do generování zdrojů na investice, Dopad na dotační projekty.

A2: Majetkové rozdělení VHST

Spočívá v majetkovém rozdělení VHS. Posouzení proveditelnosti a dopadů takového řešení.

A3: Přechodné řešení provozování

Posouzení předpokladů a podmínek pro možnost přechodného řešení ve formě prodloužení stávající smlouvy.

Varianta B: Oddílný model

B1: Zadávací řízení (Koncese)

VHS vypíše koncesní řízení dle 134/2016 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Výběr V+S a přenesení rizik na „nového provozovatele“

B2: Horizontální spolupráce (SVS)

Posouzení možnosti a splnění podmínek § 12 „Horizontální spolupráce“ dle zákona 134/2016 Sb. Využití možnosti zajistit provozování prostřednictvím smlouvy mezi SVS a SČVK za účelem dosahování společných cílů při zajišťování veřejných potřeb ve veřejném zájmu.

Varianta C: Vlastnický model (In-house)

C1: Získání závodu SčVK Turnov (100%)

VHS se podaří odkoupit provozní závod SčVK v rozsahu v současnosti provozující majetek VHS Turnov. Tento 100% vlastněný závod (obchodní společnost) uzavře provozní smlouvu s VHS na základě výjimky dle § 11 „Horizontální spolupráce“ dle zákona 134/2016 Sb. Tzv. In-house zadání.

C2: Vstup VHS do SVS

VHS majetkově vstoupí jako akcionář do společnosti Severočeská vodárenská společnost, a.s. (SVS) a tím umožní provozování majetku provozní smlouvou mezi SVS a SčVK (Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.), které budou již v tu dobu 100% vlastněny SVS.

C3: Zelená louka

VHS vybuduje novou provozní společnost tzv. na „zelené louce“ a s touto společností uzavře provozní smlouvu na základě výjimky dle § 11 „Horizontální spolupráce“ dle zákona 134/2016 Sb. Tzv. In-house zadání.

Varianta D: Smíšený model

D1: Získání závodu SčVK Turnov a začlenění do VHS

VHS se podaří odkoupit provozní závod SčVK v rozsahu v současnosti provozující majetek VHS Turnov. Tento závod integruje do struktury VHS takovým způsobem, aby vznikla jedna společnost, která majetek jak vlastní, tak současně i provozuje.

D2: Zelená louka (Provozní divize VHS)

VHS vybuduje provozní kapacity tzv. na „zelené louce“ a integruje tyto kapacity do struktury VHS takovým způsobem, aby vznikla společnost, která majetek jak vlastní, tak současně i provozuje.

Varianta E: Servisní smlouva

E1: Zadávací řízení (Zakázka)

Výběr V+S zajišťuje VHS a na provoz své infrastruktury vypisuje VZ na služby spojené s kompletním zajištěním provozování. Za tyto služby platí dodavateli pravidelnou odměnu.

E2: Zadání přidružené osobě

Posouzení předpokladů a podmínek pro možnost využití institutu „Přidružené osobě“ v souladu § 17 písm. h) dle zákona 134/2016 Sb.

PROVOZNÍ MODELY V ČR

1

2

ORGANIZACE VODÁRENSTVÍ
VHS TURNOV

STRATEGICKÉ CÍLE

3

4

STUDIE - VARIANTY PROVOZOVÁNÍ
PO 2020

DALŠÍ POSTUP

5

Další postup

